

د شمال ټلوالې ټینکتې او د بهرنیو غلیمانو انډېبنې

امریکایي ځواکونه او د هغوی نظامي ملګري د ټینټې په درشل کې خپلې پلمې لټوي او لکه چې وایی ځانه ته د «بیني خمیرې» د جوړولو په لټه کې دي، چې په کوم چل او نیرنگ له افغانستانه پینې سپکې کړي او له خپل تک سره سم د ځان لپاره د منلو وړ او امریکا ته د ژمن دولت د جوړولو او راتګ په هڅه کې دي، چې یو شمېر «افغانستانی» سیاستوال یې هم رابورنولي دي، چې کله په افغانستان کې او کله هم په بهر کې د افغانستان د وپشلو یا له منځه وړلو هڅې پکې په نېغه رابرسېره کېږي، چې د افغان ولس ماغزه په یوه او بله بڼه مشکوکوي.

تاسوته څرګنده ده، چې څو میاشتي مخکې د شمال ټلوالې څو کرغېرنو څېرو د جرمني په برلین ښار کې د خپلو امریکایي باډارانو او صلیبي ځواکونو په ګډون یوه غونډه رابللي وه، چې ګواکې د افغانستان ریاستي سیستم دې په پارلماني اوږي، والیان دې په سیمو کې د سیمې د خلکو لخوا وټاکل شي او افغانستان دې فدرالي شي، چې نن سبا یې بیا په افغانستان کې دغه ناندیره راژوندی کړې ده. افغان چارواکو له امریکا نه شمال ټلوالې ته راغلی

ډانا روهر باکر، چې په سیمه کې د قومي شخړو، د سیمې د خلکو د تباهي او د افغانستان د وپشلو پلوی دی، له دوبي یې کابل ته پرېښود، خو څو تنه نورو چوکړه ګانو یې د شمال له ټلوالې سره وکتل او هغوی یې په دې ډاډه کړل، چې ګواکې لکه سپیو غونډې به یې د «سګ جنگیو میدان ته» ورخوشي کړي، چې خپل ملت وډاري او افغان ولس لکه نویمو کلونو غونډی بیا په وینو کې ولمبوي.

څه موده مخکې جنرال عبدالرشید دوستم له خپلو ۲۰۰ ملګرو سره مکې معظمې ته د عمرې حج په پلمه تللی وو. له راتګ سره یې سم په مزار شریف کې غونډه جوړه کړه او په غونډه کې یې له طالبانو سره سوله ییزې خبرې تآیید کړې. جنرال دوستم په خپلو څرګندونو کې سوله او پخلاینه د افغانستان د ستونزو یواځینی لاره وبلله. جنرال رشید یاده کړه چې د سولې لپاره به د مجاهد ملا محمد عمر په غاړه کې د ګولونو ګېډی وچوي او د سولې لاس به ورکړي، خو دغه جناب یو شی له هېره ایستلی دي، هغه دا چې د ښاغلي عبدالرشید دوستم ځواکونو د مزار په جنگي قلا، د مزار- شبرغان په لویه لار او د لیلا په دښته کې په لسهو زرو تسلیم شوي طالبان، سیمیز مشران او بې وزله ځوانان ووژل او تری تام بې کړل، چې افغان ولس یې د وېر په تخر کېناوه او ملت یې په وینو کې ولمباوه. پوښتنه دا ده، چې آیا جنرال دوستم په دې فکر نه دی کړی، چې لکه د طالبانو د بل قاتل جنرال داود داود په سرونشت به آخته شي، چې نن یا سبا به د مرګ څکه وکړي! په بهر کې خو اوزبکستان او تورکيې له خپل ملکه ځواب کړی او په ترکمنستان کې خو یې هسې هم نه پرېږدي، ځکه په خپلو ملېشو یې ډېر ترکمن مشران وژلي دي او د اکبر بای کیسي لا په ولس کې ژوندی دي!

د مرحوم احمد شاه مسعود ورور ښاغلی ضیا مسعود هم نن سبا په یو او بل ځای کې خلکو ته ټینکتې کوي، چې ګواکې په ننني حکومت کې د طالبانو مخکنی مشاورین واک چلوي او یا وایی چې د طالبانو د انګرېزي ژبي ترجمانان اوس په افغانستان کې واکمن دي او یا د امریکایي او لوېدیزو والو د تېلو د کمپنیو مشاورین دي چې نن دلته واکمن دي او یا هم طالبانو ته اوسمهال هم وروڼه وایی! ښاغلی مسعود خپلې ټینکتې نورې هم پسي اوږدوي او یادوي چې ګواکې نننی حکومت یا دولت لاسپوڅی دی، خو ښاغلي ضیا مسعود لکه چې هېره کړې ده، چې څه موده مخکې دی یعنی ښاغلی ضیا مسعود په افغانستان کې د امریکایانو تر څارنې، لارښوونې او لاسوهنې لاندې د

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په څیر و لولی

افغانستان د جمهور رئیس لومړی مرستیال وو او یا دا چې د ضیا مسعود خوسر مرحوم برهان الدین رباني د سولې د شورا رئیس نه وو او یا هم دا چې په ننني دولتي سیستم کې د ښاغلي ضیا مسعود پخواني ملګري لکه (جنرال فهیم، یونس قانوني او یو شمېر نور) لور پوري چارواکي او یا د ولسي جرګې غړي واکمن نه دي؟ دا خو ټولو ته څرګنده ده، چې دغو لور پورو چارواکو او ښاغلي ضیا مسعود په څه ډول افغان ولس لوت کړ او څنګه یې چور او چپاول نښلولی دی، خو نن بیا لکه مرور ماشوم په خپل بادار او رئیس نیوکې کوي، چې ګواکې دی خپلواک او نور بلواک دي!

په درې کې وايي چې «زور کاکاست که انګور در تاکاست!»، نو د شمال ټلوالې وړې خولې هم د کاکا په مټ لويې خبرې کوي. له ورايه ورته نغوته کېږي، چې کوم ساز وغږوي او کوم آواز ته بايد ونڅېږي! د ناټو په غونډه کې، چې څو ورځې مخکې د بلجیم په بروکسل کې جوړه شوې وه، په هغه غونډه کې د روسیې د بهرنیو چارو وزیر لوروف هم خپلې اندېښنې له افغانستانه د امریکایي ځواکونو د وتلو یا سم ووايو د نېښتې په اړه څرګندې کړې او له بل پلوه د امریکا د کانګرس یو شمېر غړو هم پرون ځان تر کابل ورساوه، خو افغان چارواکو د ډانا روهر باکر په نه پرېښودو او یوې دولتي اعلامیې صادرولو بسنه وکړه، مګر د کانګرس نور غړي خو تر کابل ورسېدل او له ارګه هم تېر شول!

د امریکا د کانګرس د غړو اندېښنې او یا ټینګتې خو د افغانستان په اوسنیو شرایطو کې خپل علتونه لري، چې هغه په افغان جګړه کې د امریکایانو ماته او نېښته ده! مګر پوښتنه دا ده، چې جګړه په افغانستان کې کېږي او لویدیز ځواکونه له افغان ولس سره په جګړه کې ښکېل دي، یعنې په جګړه کې د افغان ولس وینه تویېږي او امریکا پکې ډوبېږي، خو بادونه د روسانو ماتېږي او بې ځایه اندېښنې څرګندوي. باید یاده شي، چې د خپلواکي مبارزه افغان ولس تر سره کوي، زیانونه امریکایان ګالي، مګر هډونه د روسانو خورېږي! نو دا هم خپل علتونه لري، چې په څو کرښو کې به بیا ورته پام وشي.

د افغانستان نننۍ جګړه د روسانو، هندوانو، پاکستان، ایران او منځنۍ آسیا په ګټه ده، ځکه د منځنۍ آسیا یو شمېر ملکونه خپل سرحدونه د بنسټپالو له تېریو خوندي بولي، ځکه د اور لمبه یې له خپل کهوله لري ساتلي ده، که نه نو د اور لمبه به ډېر ژر تر تاشکند، دوشنبې او آستاني تېره شي او د روسیې تر کازان او ګروزني به خپره شي! پاکستان د خپل سرحد په نامه د ډېورنډ بېلابېله توده ساتي او د امنیتي لګښتونو په پلمه په ملیاردونو ډالره له لوېدیځې نړۍ تر لاسه کوي، له بل پلوه د لوېدیځوالو د نظامي ځواکونو د انتقال لپاره د ترانزیت لګښتونه هم تر لاسه کوي او په افغانستان کې یې د خپلو خوراکي، تعمیراتي او تخنیکي موادو د خرڅلاو لپاره یو ښه ګټور بازار هم جوړ کړی دی، چې په کال کې له ۵ تر ۶ ملیاردونو ډالرو په لګښت خپل مواد په افغانستان کې اوبه کوي، نو ولې جګړه داسې مفته پای ته ورسېږي!

ایران وروسته د طالبانو له نسکورېدو نه د خپلو کلتوري یرغلونو او تېریو لپاره میدان شغالي لیدلی دی او افغانستان په «سه کشور همزبان» کې مدغموي، خو د ایران په ګڼشمېر ښارونو کې د پسرلي د جشنونو په اړه پر افغانانو بنديزونه لګول کېږي او استخباراتي مرجعو ته هدایت ورکول کېږي، چې د افغانانو په پېژندنه کې سهل انگاري و نه کړي، افغانان ژر تشخیص کړي او له ښارونو یې وباسي، جریمه یې کړي او په بنديخانو کې یې واچوي، نو عجیبه وروري او همسایه ګي ده او د کرزي صیب په اصطلاح «سه کشور همزبان»!، نو همغه د خلکو خبره چې «ملنگ چا په کلي کې نه پرېښود، خو د ویل چې لکنه مې د ملک په کور کې کېږدی!»

پر ایران د امریکایانو غضب او د احتمالي حملي ولولې هم تودې دي، نو د افغانستان جګړه چې څومره اوږدېږي، هومره د ایران د ملایانو د واکمني عمر ډېرېږي! ځکه امریکا به د افغانستان په جګړه کې بوخته وي او ایران به خپل کلتوري تیري او مذهبي یرغلونه په افغانستان او نورې اسلامي نړۍ کې پر مخ بیايي، نو احياناً که جګړه په افغانستان کې پای ته ورسېږي، نو د جګړې لمبې به د ایران په سیمو کې راپورته شي او امریکا به ایران ته وزګاره شي، چې پایله به په ایران کې لکه عربي نړۍ غوندې د ډیموکراسي پسرلني خوځښتونه لکه د چمچه مست راده سېلابونه راپورته شي، چې څپې به یې تر تهرانه، مشهد او اصفهان ورسېږي! نو ځکه د افغان ولس جګړه او بربادي د ایران او پاکستان په ګټه ده، خو هندوان هم په افغانستان کې خپلواکه، افغان صفت او په خپلو مټو درېدلي واکمني نه غواړي، مګر د هندوستان پلوي واکمني خواخوږي دي، ځکه یې د طالبانو په موده کې د مرحوم رباني سفارت د خپلې نومي په مشري فعاله ساتلی وو، چې د افغانستان په چارو کې لاسوهني وکړي.

وروسته له دې چې شوروي اتحاد د افغان ولس د جهاد په نتیجه کې له اقتصادي بحران سره مخامخ شو، درې وړې شو او په لسه او ټوټو ووېشل شو، میراث یې فدراتیف روسیې ته پاتې شو، چې یو خپېدلی اقتصاد یې په برخه شو

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

او یوه لسيزه يې په مافيايي سيستم کې تېره کړه، خو وروسته له ۲۰۰۱ ميلادي کاله د افغانستان نوي جگړه ورته د خپل اقتصاد د پياوړي کولو بڼه زمينه برابره کړه او له امريکا نه د غچ اخيستنې بڼه پلمه شوه، ځکه نو روسان د افغان ولس په وینه کې د امريکا زوال ويني او خپل هوسا ژوند او نېکمرغي! په افغانستان کې جگړه د روسانو لپاره څو اړخيزه گټې لري، مگر جگړه د افغانستان لپاره يو ټولنيز ناسور زخم گرځېدلی! اوس به راشو چې د افغانستان په جگړه کې د روسانو گټو ته څير شو:

۱ - وروسته له ۲۰۰۱ ميلادي کاله روسيه د ناټو ځواکونو لپاره يوه لويه ترانزيتي لاره شوه، چې گټه يې په ميلياردونو ډالره، روسيې ته شول، ځکه امريکا او د ناټو غړي ملکونه بايد، چې د ترانزيت لارې لگښتونه روسيې ته ورکړي.

۲ - روسيه د ناټو په ځواکونو تيل، خوراکه مواد او نظامي توکي خرڅوي، له بله پلوه طبيعي خبره ده، چې د روسيې ناڅاپيونه، بارونه او نور تفريحي ځايونه هم د ناټو په ځواکونو ډک دي، چې دغه ټول د روسيې په اقتصادي وده کې يوه لويه پانگه ده، ځکه يې اوس په خپله خاوره کې د ناټو نظامي اډې هم جوړې کړي دي. تاسو ته څرگنده ده، چې نن سبا د تيلو بيه تر آسمانه اوچته شوې ده، چې په وروستيو لسو کلونو کې ورځ تر بلې د تيلو بيه لوړېږي، چې روسانو د تيلو له بازاره بڼه گټه پورته کړه او خپل وېجاړ اقتصاد يې پرې جوړ کړ، چې دا هم د افغانستان د جگړې برکت دی!

۳ - د افغانستان جگړه د روسانو لپاره د نظامي توکيو د پلورلو لوی بازار گرځېدلی دی، چې ټولو ته څرگنده ده، چې د ناټو په لگښتونو روسي وسلې اخيستل کېږي او روسي چورلکې هم لا افغانستان ته نه دي رسېدلې، نو روسان هم په خپله گټه او نقص پوهېږي.

۴ - روسي نجلۍ او هلکان د نېشي او خومار لېوال دي، چې گنشمېر ځوانان يې په نشيي توکو روږدي دي او د روسيې لپاره نشيي توکي يو ستر گواښ دی، مگر نشيي توکي يوازې له افغانستانه روسيې ته نه لېږل کېږي، دا آفت په ټوله آسيا کې توليدېږي، د افغانستان په جگړه کې دغه بدمرغي هم يوه سياسي او هم يوه تکنیکي لوبه ده. روسان خو هسي هم په خپله «سمه گونکه يا خانگي ودکا» په جوړولو کې ښه ماهر دي، چې هم يې له شکرې او هم يې چغونډرو جوړوي، همغه خبره چې داسې ماهرين دي چې «له تيرې غوري باسي». نن سبا گنشمېر روسان د ترخو اوبو تر څنگ په سپينو پوډرو هم اخته دي او چرس هم دودوي، نو د روسيې ډېر ځوان نسل يې په نشيي توکو روږدي دي، چې د روسيې ټولنيز ژوند يې له گواښه سره مخامخ کړی دی، خو د منځنۍ آسيا بې امنه سرحدونه دغه ستونزه نوره هم پياوړې کوي.

۵ - بله ستونزه د روسانو لپاره د منځنۍ آسيا د سرحداتو امنيتي مسئله ده. روسان داسې انگېږي، چې له افغانستانه د امريکايانو له وتلو سره سم د تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان او تقريباً د ټولې منځنۍ آسيا سرحدونه د آزادي غوښتونکو ځواکونو تر برېد لاندې راځي، نو دغه اندېښنې روسانو ته د تاجکستان، ازبکستان، آذربايجان او داسې نورو سيمو د نويمو کلونو د ناخوالو پېښې ورپه يادوي، چې آرام خوب يې پرې حرام کړی و! د امريکايانو له وتلو سره سم روسيه دې ته اړه کېږي، چې د منځنۍ آسيا د دغو سرحدونو په ساتنه کې له سيمه ييزو ملکونو سره جوخت مبارزه او مرسته وکړي او که نه نو د اور لمبه به د مسکو لمنې ته ورسېږي، بڼه ويل شوې، چې مه يې کوه په چا چې و به شي په تا!

افغانان بايد په ياد ولري، چې روسان او امريکايان غواړي د افغانستان په مسئله کې د هندوکش لوبه بيا ولوبوي او د افغان ولس د يو شمېر نااهلو سياستوالو په وساطت په قومي شخړو کې ښکېل کړي. په نويمو کلونو کې د مجاهدينو له راتگ سره سم روسانو لا د مرحوم ډاکټر نجيب الله د واکمني په موده کې يو الټرناټيف (بديل) دولت د عبدالرشيد دوستم، عبدالعلي مزارې، شوراى نظار، يو شمېر پرچميانو په مت رامنځ ته کړی و، چې د هر وزارت مينوت د کونسلگري په بڼه فعاليت کولو، چې وزيران يې هم ټاکل شوي ول. ما هغه مهال د مزار شريف د بهرنيو چارو په کونسلگري کې خپل پاسپورت تمدید کړی و او يو شمېر خلک يې ما له نيژدې پېژندل هم.

د روسانو د هندوکش د لوبې دغه تکتيک د يوې اوردمهالي ستراتيژي لپاره تر سره شوی و، ځکه شوروي اتحاد له يو ستر اقتصادي بحران سره مخامخ شوی و او د منځنۍ آسيا د سرحداتو د ساتلو او د شوروي اتحاد د ټوټې کېدو گواښ محسوسېدو، نو روسانو هم د دې لپاره چې افغانان په خپلو کې سره واچوي، نو د دغه بديل دولت ستني يې په مزار شريف کې خښې کړې، چې هم د مرحوم ډاکټر نجيب الله واکمني يې پرې ختمه کړه او هم يې د څو کلونو په بهير کې د افغانانو په مينځ کې د جگړو اور ته لمنه ووهله، چې حتی د طالبانو په لومړيو کلونو کې هم د منځنۍ آسيا سرحداتو ته کوم ځانگړی گواښ نه وو پېښ شوی، ځکه اکه دوستم خپله دنده ډېره بڼه تر سره کوله، خو

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په څير و لولئ

په کندوز، تالقان او بدخشان کې د تاجکستان په سرحدونو کې د روسانو ضد جگړه روانه وه، چې یو څه موده اسلامي ډلې په تاجکستان کې هم وجنگېدلې او هم یې واک تر لاسه کړ، نو روسان بیا غواړي، چې افغانستان د څو کلونو لپاره په جگړه بوخت وساتي، چې د خپل ملک د امنیت چارې مطبوتې کړي او خپل اقتصاد د ناټو ملکونو په بېسو تقویه کړي.

افغانانو ته باید یاده شي، چې په نویمو کلونو کې د روسانو ستراتیژي د طالبانو په راتګ سره له ناکامي سره مخامخ شوه او د جگړې لمبې تر چچنستان، داغستان او اوستیا ورواښتي او د شوروي اتحاد ګڼشمېر ملکونه (اوکراین، لاتویا، ایستونیا او لیتوانیا) ناټو ته ورواښتل، د شرقي اروپا ملکونه هم د اورپا اتحادیې ته ورګډ شول او منځنۍ آسیا خو هسې هم اوسمهال امریکایانو لاندې کړې ده. روسان په خپل تکتیک افغانان ټول (پښتون، تاجک، هزاره، ازبک، ترکمن، پشپي او نور) سره وجنگول، چې پایله یې په کابل کې جهادالطوايفي شوه او قرباني یې افغاني ټولنه شوه، چې یوازې په کابل کې تر ۸۰۰۰۰ ډېر انسانان ووژل شول، په لکهاوو ټپیان شول او په میلیونونو مهاجر شول، خو روسان هم لکه تېره مرغی له دواړو پښو په لومه کې ونښته! خپل نیژدې ملکونه ترې پردي شول، په کورنیو جگړو کې ښکېله شوه او په نړیواله کچه له جیوپولیتیک تجریدېدو سره لاس او ګرېوان شوه، چې په سیمه کې کله ایران ته، کله هند ته او کله هم چین ته جیو جیو کوي.

نن سبا افغانستان بیا له نوي آزمېښت سره مخامخ دی، خو یو پلو ته یې پرانګ دی او بل پلو ته یې ډانګ! په نویمو کلونو کې د شوروي له جیوپولیتیک غوښتنو سره لاس او ګرېوان وو، خو دا ځل د روسیې تر څنګ د امریکا له عظمت طلبیو سره په شخړو کې ښکېل دی. د امریکا ستونزه دا ده، چې نه غواړي له سیمې په آسانی سره پښې سپکې کړي، ځکه نو د روسیې زړه ستراتیژي غواړي بیا یو وار په افغانستان کې و آزمويي، چې بیا همغه د هندوکش زړه نقشه وکاروي، چې د رشید دوستم، محقق او ضیا مسعود په هویت کې یې راژوندی کړي ده، چې په شمال کې افغاني تاجکو، ازبکو او هزاره ته بیا قومي ذهنیت ورپه یاد کړي، ځکه یې په ورستیو څو میاشتو کې په ګڼشمېر بهرنیو ملکونو او په افغانستان کې یو شمېر غونډې جوړې کړې دي او ټولیزو رسنیو کې د خراسان، فدرالیزم، دېسنترالیزېشن (غیر متمرکز) یعنی ملکطوايفي بېولالی تودې ساتل شوي، چې به دې ډول د افغانانو تر منځ بیا د تیر کرښې راتېرې کړي او د څو کلونو لپاره یې وجنگوي، چې دا نو بیا د افغانستان په وګړو او ځوان نسل، چې د افغانستان ۶۵٪ نفوس تشکیلوي، پورې اړه لري، چې بیا د دوستم، محقق او مسعود خیلو د چلولو قرباني کېږي او که نه؟

پایله

افغانستان بیا د نوي تاریخي بري په درشل کې دی او لویډیز ځواکونه د امریکا په مشري دي ته اړ شوي دي، چې پښې له افغانستان سپکې کړي، د افغانستان خپلواکي ومني او د افغان ولس د خپلواکي مبارزې ته درنښت وکړي، نو موخه دا ده، چې وروسته له ۲۰۱۴ میلادي کاله په افغانستان کې ټول سیاسي، دیني، مذهبي او قومي ډلې باید د افغانستان د سمې ادارې، د افغانستان د آرامي او د خلکو د سوکالي لپاره یو موټی شي او د خپلواکي ولولې په افغانستان کې رامنځ ته کړي او مور باید پرېنږدو چې د افغانانو د یوویشتمي پېړۍ قرباني بیا لکه په شلمه پېړۍ کې د روسانو په مقابل کې د افغاني جهاد د سرښیندنو بری په اوبو کې لاهو کړو!

په درنښت

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی